

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET FOLYÓIRATA

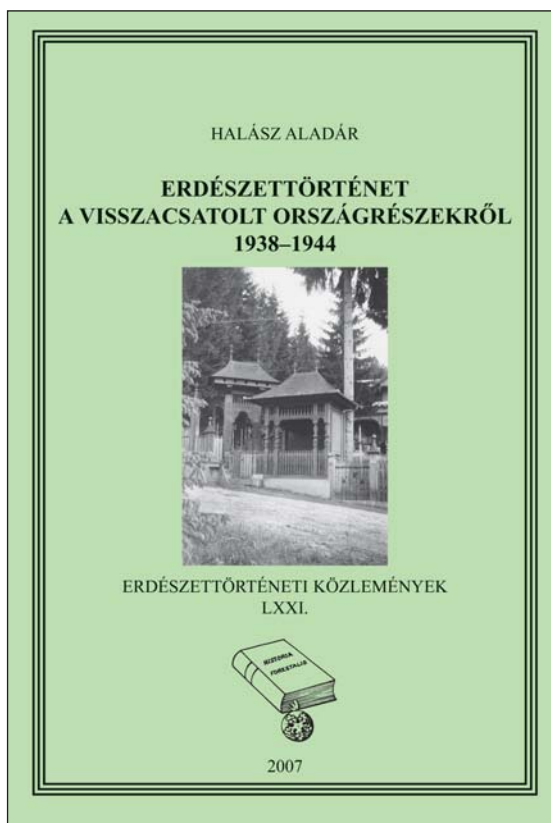
CXLIII. évfolyam • 2008. január

ALAPÍTVÁ

1862-BEN

Fájdalmas történetet örökít meg az író. Annak a folyamatnak bemutatására vállalkozott, hogyan tudta az I. világháború után a trianoni békeszerződéssel leírt Magyarországot a békediktátummal megcsonkított országrészeit újra birtokba venni, és a rajtuk lévő erdőkben a gazdálkodást kialakítani. A II. világháború után vezető pozíciót betöltő szerző okiratokkal, levéltári anyagokkal, sajtóközleményekkel és nagyon sok személyes élménnyel, pályatársak beszámolóival alátámasztott, hiteles, személyes élményekkel is átszótt írásművet készített, ami egyszerre országtörténelem és erdőtörténet.

A Horthy-rendszer két évtizeden keresztül minden követ megmozgatott, hogy az országon ejtett sebet valamilyen módon orvosolja. Nemcsak az elvesztett területeket kívánta visszaszerezni, de a határon túl rekedt többmillió magyar etnikumnak az anyaországba visszatérését is segíteni akarta. Ez a törekvés hozott némi sikert. A zárt tömbben, sokszor a magyar államhatárhoz csatlakozó területen élő véreink jelentős részét sikerült visszaszerezniük, ám ennek fájdalmas ára volt. Hitler nagyhatalmi álmait szolgáló háborúban a németek oldalán kellett harcba lépniük. Ennek nemcsak a

visszaszerzett területek újbóli elvétele volt az ára, de több évtizedes szovjet hódoltság is követte, annak minden tragikus következményével.

Ezekről az eseményekről korábban alig lehetett beszélni. Nemcsak azért, mert a Szovjetunióknak nem volt előnyös, ha vazallus országai között területi viták keletkeznek, de Moszkva urai azt sem akarták, hogy a karéliei földszorostól a balti és kelet-lengyel területeken át a kaukázusi országokig saját területén belül is tüzek gyúljanak.

Halász Aladár kiváló könyve ezt a több évtizedes csöndet törte meg. Nemcsak pontos és hiteles leírást készített a visszacsatolt területek megszerzésének folyamatairól, hanem ezek erdeiről is hiteles adatokat mutat be. Ezenközben kitért azok-

ra az eseményekre is, amikor soproni egyetemisták a Kárpátalja visszaszerzését elősegítő, villámháború jellegű ütközetben fegyverrel a kézben részt vettek. (Alakulataikat „harcéták”-nak nevezték.) Az erdőkkel gazdálkodóknak itt igen erős partizán-tevékenységgel is meg kellett birkóznia. (Ezek voltak az ún. Szics-gárdisták.) A kitűnő írói vénával, ugyanakkor történetírói hitelességgel megörökített eseményekről hiteles ismeretekhez jutunk.

Nemcsak az erdőkről kapunk áttekintést, de megismerkedhetünk azokkal a kollégáinkkal is, akik a háború befejezése után a hazai erdőgazdálkodás motorjai lettek. Rájuk a magamfajta, akkori fiatalok tisztelettel felnézhetnek és például szolgálhattak. Többségük a visszacsatolt országrészekben edződtek meg és váltak a szakma mestereivé. Csupán találomra néhány név ezek közül: *Partos Gyula* bácsi, *Borsai Feri* bácsi, *Pankotai Gábor*, a *Madas-fivérek*, *Márkus László*, *Tóth Béla*, *Szőnyi László* és még hosszan sorolhatnám. A könyv tartalmának hosszas ismertetése helyett hadd soroljam fel a mű fontosabb fejezetcímeit: 1. Elszakított országrészek visszacsatolása. 2. Szabadcsapatokról.

3. A visszacsatolt országrészek erdei. 4. Az erdészeti igazgatás szervezete és kialakulása a visszacsatolt országrészekben. 5. Erdőgazdálkodás, erdészeti igazgatás a visszacsatolt országrészekben. 6. A történet utolsó szakasza. 7. Erdész-emlékek. A szöveges részt számos táblázat egészíti ki az elmondottak szám-
szerű bemutatásához.

Összefoglalásként azt mondhatjuk: ez a mű igazi leletmentés, az utolsó pillanatban készült el ahhoz, hogy az események cselekvő részesait még igaz és hiteles megnyilatkozásra lehessen készíteni. Köszönet a szerzőnek és köszönet az Erdészettörténeti Közleményeknek, hogy a nagyszerű munka megjelenését elősegítette, ezáltal mi is hathatósan gazdagíthatjuk szakmai ismereteinket. Ajánlom mindazok kezébe, akik érdeklődnek a magyar történelem eddig rejtetett eseményei iránt, és akik látni kívánják, mit veszítettünk egy kényszerű politizálás következményeként.

Kapható az OEE titkárságán.

Dr. Szodfridt István

Az Országos Erdészeti Egyesület Erdők a közjóért Szakosztály 40 éves évfordulójára megjelent jubileumi kiadványt Dobó István szakosztályelnök mutatta be a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium színháztermében tartott évadzáró emlékülésen. A kiadvány megrendelhető az OEE titkárságán. Bővebb beszámoló a februári lapszámban

Az Országos Erdészeti Egyesület Elnöksége és a Szerkesztőség ezúton köszöni meg az Ünnepekre és az Újévre küldött jókívánságokat.

A harmadik oldal

Az Országos Erdészeti Egyesület immár betedik éve, volt Székbáza felavatása dátumához (1886. december 12.) igazodva, Küldöttközgyűléssel zárja az évet. Így történt ez 2007. december 11-én is. Az előző évek ünnepi keretét ezúttal tompította a legújabb szakmai kihívás kezelése. Úgy gondoltuk, hogy a 2008. január 1-től a CVI/2007. trv. 254/2007/X.4. Korm. r. révén a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási Zrt.-be kerülő 1,1 millió hektár állami erdő sorsa Küldöttközgyűlésünk körén túl, a magyar erdőbőz-, és erdőgazdálkodáshoz kötődő minden állami, magán és civil szervezet jelenlétét igényli. A széles körű érdeklődésre számíttva választottuk évzáró rendezvényünk helyszínéül – a Kaán Károly vándorkiállítás újabb állomásbelyét is adó – az Erdészeti Információs Központot. Küldötteink 28%-os (20 fő) megjelenése, a 39 főt adó összlétszám, a szakbatóság teljes körű távolmaradása alulmúlta jogos várakozásunkat. A jelenlévők megnyilvánulásából áradó erdő iránti felelősség azonban jó útravaló lesz az előttünk álló év küzdelmeihez. Ez volt tehát a 2007-es egyesületi életünk záró képe.

Az egész év összsképe azonban mást mutat. Ennek igazi megjelenése az erdőgazdasági háttérrel működő és régiós összefogást jelentő helyi csoportok rendezvényeiben, a szakma igazságát nagy felelősséggel szolgáló szakosztályok munkájában, életünk színeit és árnyalatait bemutató lapunkban, az elnökségi munka kényszerpályáin és minden tagtársunk Egyesületünket vállaló hűségén érhető tetten.

A 2008-as évben minderre, a szilárd bázisra méginkább szükség lesz, hisz szakmánk szinte minden területét alapjaiban rengetheti meg a várható törvénykezés, szervezeti átalakítás, új rendszerű mérnökképzés és az előttünk még nem ismert és rejtve tartott ágazatra irányuló felsőbbbségi döntéssorozat.

Nincsenek illúzióim, mégis úgy gondolom, hogy az az Egyesület, amely több mint másfél évszázada dacol minden külső és belső támadással szemben, erre a szerepre nagyon ellentmondásos, kényszerváltoztatásokkal teli korunkban is megfelel. A szakma igazságát kereső erkölcsi tartása, ebben rejlő ereje továbbra is vezérfonalul szolgáljon a szakma helyzetét befolyásoló döntéseknél mind a szakma képviselői, mind a szakma felett álló döntéshozók számára.

A jó szerencsében bízva minden Tagtársunknak Boldog Új Esztendőt kívánok!

Dr. Pethő József
az OEE elnöke

Tartalom

Lengyel László beszélget Kiss János főosztályvezetővel	2
Megszűnt az erdőfenntartási járulék	4
Erdős László: Ültetvényerdők szerepe a távlati földhasználatban	5
Felállt az állami erdővagyon kezelésének új szervezete ..	5
Varsóban az erdők védelméért	8
Tamás Enikő: Új Zöld Könyv és a klímaváltozás	9
Bartha Dénes: Az év fája: A törékeny fűz (<i>Salix fragilis</i>) botanikai jellemzése	10
Csóka György–Hirka Anikó: 2007: az abiotikus erdőkárók éve	12

Bécsy László: A fátlan Izland
erdői.....15

Mátyás Csaba: Valóban vándorolni fognak-e erdeink a klímaváltozás következtében?	18
Veszélyben a Kaán Károly verseny?	21
Bartha Dénes professzor, az MTA doktora	22
Helyicsoport-rendezvény Bujákon	23
Baráth László: vitéz Páll Miklós szoboravatás	24

Elnökségi ülés Sükösdön	25
-------------------------------	----

Szodfridt István: Megjelent egy valóban hézagpótló mű....	27
---	----

Sylvester Lajos:
Sárguló nyírfák zöld fenyves
között.....28

Puskás Mihály: 100 éve született Wass Albert	29
Domokos Gergely: Tisztelegés a Himnusz költője előtt	31
S Nagy László: Gondolatok egy tanácsulésről	32

Megújult Barcs és Középrigóc ..36

ERDÉSZETI LAPOK • Az Országos Erdészeti Egyesület folyóirata CXLI. évfolyam 1. szám (január)

FŐSZERKESZTŐ: PÁPAI GÁBOR • A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE: HARASZTI GYULA

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG: Bartha Dénes, Detrich Miklós, Lengyel László, Puskás Lajos, Sárvári János.

SZERKESZTŐSÉG: 1027 Budapest, Fő u. 68. Telefon: 201 62 93, fax: 201 77 37 • Mobil: 06 30 97 15 255 • e-mail: erdlap@mtesz.hu

KIADÓ: Országos Erdészeti Egyesület, 1027 Budapest, Fő u. 68. • FELELŐS KIADÓ: DR. PETHŐ JÓZSEF elnök

Nyomdai munkák: INNOVA-PRINT, Budapest • Felelős vezető: ifj. Komornik Ferenc

A kézirat lezárva: 2008. január 8.

ISSN 1215-0398

Terjeszti az Országos Erdészeti Egyesület. Felvilágosítást a lappal kapcsolatban az Egyesület ad. Megjelenik havonta.

A beküldött kéziratokat, fényképeket nyilvántartásba vesszük. A cikkek, írások nem feltétlenül azonosok a szerkesztő véleményével, azok tartalmáért mindenkor a szerző felel. Honoráriumot megegyezéssel csak felkért írásokért, illetve grafikai munkákért fizetünk.

A címlapon: Tél tábornok művészete. Fotó: Lengyel László